

Sectorplan 2 Restafval van bedrijven

I Afbakening

Restafval van bedrijven is afval dat overblijft bij bedrijven uit de handel, diensten en overheidssector (HDO-sector¹) nadat deelstromen gescheiden zijn aangeboden. Vanwege de overeenkomstige samenstelling is dit sectorplan ook van toepassing op ongescheiden procesafhankelijk industrieel afval en het niet-specifiek ziekenhuisafval.

De bij bedrijven gescheiden ingezamelde deelstromen vallen niet onder dit sectorplan. Het beleid voor deze aan de bron gescheiden deelstromen is uitgewerkt in diverse andere sectorplannen. Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

Voor deze afvalstoffen	zie...
Afval dat resteert bij particuliere huishoudens nadat specifieke deelstromen gescheiden zijn aangeboden	Sectorplan 1: Huishoudelijk restafval (inclusief grof)
Procesafhankelijk industrieel afval	Sectorplan 3: Procesafhankelijk industrieel afval
Papier en karton	Sectorplan 4: Gescheiden ingezameld papier en karton
Textiel	Sectorplan 5: Gescheiden ingezameld textiel
Organisch bedrijfsafval / swill / veilingafval	Sectorplan 7: Gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval
Reinigingsdienstenaafval	Sectorplan 9: Afval van onderhoud van openbare ruimten
Kunststoffen	Sectorplan 11: Kunststof
Metalen	Sectorplan 12: Metalen
Batterijen	Sectorplan 13: Batterijen en accu's
KGA	Sectorplan 18: KCA/KGA
Specifiek ziekenhuisafval	Sectorplan 19: Afval van gezondheidszorg bij mens of dier
Gemengd afval dat vrijkomt bij het bouwen, renoveren en slopen van gebouwen en bouwwerken	Sectorplan 28: Gemengd bouw- en sloopafval en gemengde fracties
Verpakkingsafval	Sectorplan 41: Verpakkingen algemeen
TI-buizen en spaarlampen	Sectorplan 66: Gasontladingslampen en fluorescentiepoeder
Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur	Sectorplan 71: Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het be- en verwerken van restafval van bedrijven is verbranden als vorm van verwijdering.

Sorteren, nascheiden en andere bewerkingen gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het restafval van bedrijven zijn alleen toegestaan wanneer er geen deelstromen of residuen worden gestort.

¹ De HDO-sector bestaat onder meer uit de groot- en detailhandel, kantoren, winkels, reparatiebedrijven, horeca, openbare nutsbedrijven, transport-, opslag- en communicatiebedrijven, groothuishoudens (zoals gehandicaptenverblijven en bejaardentehuizen) en overige dienstverlening.

Voor de verwerking van de gevormde deelfracties wordt verwezen naar de daarvoor geldende minimumstandaarden.

III In- en uitvoer

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor in- en uitvoer zijn opgenomen in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader. De uitwerking voor restafval van bedrijven is:

(Voorlopige) verwijdering

Uitvoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Uitvoer voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan.

In- en uitvoer voor voorlopige verwijdering zijn in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

Invoer voor storten is op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Invoer voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard en mits er op het moment van indienen van de kennisgeving geen belemmeringen bestaan op basis van het flexibele invoerplafond zoals dat is beschreven in paragraaf 12.5 [#link#](#) van het beleidskader.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Uitvoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor restafval van bedrijven geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen aangezien nuttige toepassing of verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Invoer voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Omvang afvalstof

De totale productie aan restafval van bedrijven in Nederland bedraagt ongeveer 2.000 kton (situatie 2006).

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, dan is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

180101, 180104, 180201, 180203, 200301, 200307
--

Monitoring

De monitoring van restafval van bedrijven vindt jaarlijks plaats op basis van de meldingen aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer rapporteert jaarlijks over de monitoring en de resultaten [#link#](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor restafval van bedrijven zijn de in het kader van de IPPC-richtlijn [#link#](#) opgestelde 'BBT-referentiedocumenten (BREF's) betrokken. Deze documenten zijn in de Regeling aanwijzing BBT-documenten [#link#](#) aangewezen als documenten waarmee rekening gehouden moet worden bij het bepalen van de BBT. De BREF Afvalverbranding bevat als BBT aangemerkte bepalingen over de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor de verbranding van restafval van bedrijven, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard wordt vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de IPPC-richtlijn en daarop gebaseerde BREF's.

De BREF Afvalverbranding bevat ook bepalingen over het opwerken van ferro- en non-ferro metalen voor of na de verbranding van restafval van bedrijven. Deze bepalingen worden betrokken bij het sectorplan voor AVI-bodemas (20).

Hoogwaardigheid van de verwerking

Nuttige toepassing van restafval van bedrijven verdient de voorkeur. Vanwege de heterogeniteit van dit afval is dat niet altijd mogelijk. Om die reden is de minimumstandaard verbranden als vorm van verwijdering. Bij verbranden van restafval van bedrijven in een AVI leidt de rookgasreiniging tot een minimale hoeveelheid reststoffen die wordt gestort. De overige reststoffen worden nuttig toegepast. Bovendien wordt bij het verbranden energie gewonnen. Om deze redenen is de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord. Laagwaardiger verwerking dan de minimumstandaard, dat wil zeggen storten van restafval van bedrijven, is ongewenst vanwege het ruimtebeslag, het verlies aan grondstoffen en de productie en emissie van methaan.

Relatie tot de praktijk in Nederland / uitvoerbaarheid / bedrijfszekerheid

De minimumstandaard sluit aan bij de bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd komt overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De minimumstandaard leidt daarom niet tot een ongelijk speelveld tussen Nederland en de omliggende landen.

Kosteneffectiviteit

Verwerken van restafval van bedrijven volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

Specifieke aspecten/ontwikkelingen

De minimumstandaard is verbranden als vorm van verwijdering. Door het stimuleren van meer scheiding aan de bron en nascheiding van restafval van bedrijven, gevolgd door nuttige toepassing is voor een deel van het afval een hoogwaardigere verwerking mogelijk.

De minimumstandaard sluit niet uit dat restafval van bedrijven wordt bewerkt om het geheel of gedeeltelijk nuttig toe te passen. Uitgangspunt hierbij is dat er geen deelstromen of residuen ontstaan die in een later stadium worden gestort. Dit is in lijn met het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen.

Op basis van de minimumstandaard is het voor het vergunnen van alternatieven voor integrale verbranding (sorteren, scheiden, etc.) van belang dat de hele keten vanaf het ontstaan van het restafval van bedrijven tot en met de verwerking van verkregen fracties wordt gezien. Het bevoegd gezag moet zich bij het vergunnen van het sorteren/nascheiden van restafval van bedrijven dus een beeld vormen van de vrijkomende fracties en residuen en de wijze van verwerken daarvan. Deze bepaling is in de minimumstandaard opgenomen om te stimuleren dat het bevoegd gezag bij het beoordelen van een initiatief om restafval van bedrijven anders te verwerken dan verbranden al nagaat of de gevormde fracties en residuen inderdaad niet gestort hoeven te worden. Hiermee wordt voorkomen dat bewerkingsinitiatieven worden vergund die verder in de keten leiden tot fracties of residuen waarvoor storten met ontheffing de enige optie is.

Daar waar afgescheiden deelstromen een eigen minimumstandaard hebben (zie andere sectorplannen), is die van toepassing.

Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard inhoudelijk niet gewijzigd. Wel is in de formulering het percentage van 5% geschrapt als toetsingskader voor integrale verbranding en alternatieven daarvoor.

De reden om dit als randvoorwaarde bij integrale verbranding te laten vervallen is dat volgens de huidige stand der techniek en nationale praktijk alleen wat residu van de rookgasreiniging wordt gestort en dit percentage altijd wordt gehaald.

De reden voor het schrappen bij alternatieven voor integrale verbranding is dat het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen al regelt dat fracties en residuen uit bewerking van restafval van bedrijven niet mogen worden gestort. Bovendien is niet aannemelijk is dat wanneer een deel van de verkregen fracties en residuen alsnog wordt verbrand dit tot meer te storten verbrandingsresiduen leidt dan bij directe integrale verbranding. Verder sluit deze 5% niet aan op de praktijk en tot slot heeft het beleidsmatig de voorkeur het afval integraal te verbranden wanneer alternatieven zouden leiden tot storten van een deel ervan. Met het schrappen van deze 5% is dan ook een tekstuele vereenvoudiging aangebracht die in praktijk niet tot verandering leidt.

VI Beleid en regelgeving

EU-regelgeving

De Europese Richtlijn storten [#link#](#) bevat het voorschrift dat in 2018 de hoeveelheid gestort biologisch afbreekbaar stedelijk afval maximaal 35 gewichtsprocent mag bedragen van de hoeveelheid die in 1995 werd ingezameld. Stedelijk afval is in deze betekenis al het afval dat door of namens overheden wordt ingezameld en betreft in ieder geval afval van huishoudens, maar daarnaast ook een deel van het afval van bedrijven.

Nederland voldoet al aan deze doelstelling door onder meer het gescheiden inzamelen van groente-fruit- en tuinafval van huishoudens, organisch afval van bedrijven en papier en karton van huishoudens en bedrijven. Daarnaast draagt het feit dat de minimumstandaarden voor restafval van huishoudens en bedrijven en voor afval van onderhoud van openbare ruimten storten niet toestaan bij aan het halen van deze doelstelling.

Nationale regelgeving en beleid

Het beleid is gericht op een relatieve ontkoppeling van de groei van het afval uit de HDO-sector en het bruto binnenlands product. Onder meer door wet- en regelgeving - zoals bijvoorbeeld het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) [#link#](#) - wordt hier uitvoering aan gegeven.

In het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen [#link#](#) is bepaald dat het storten van restafval van bedrijven (categorie 31 en 32) niet is toegestaan.

VII Achtergronden bij in- en uitvoer

Indeling op basis van Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage IV van Verordening (EG) 1013/2006) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het Verdrag van Bazel [#link#](#) en het OESO-besluit [#link#](#). Voor overbrenging van die afvalstoffen moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk 'Toetsingskader in- en uitvoer' [#link#](#) van het beleidskader.

Indicatief overzicht van codes op basis van de Oranje lijst

Codes op basis van Bijlage II van het Verdrag van Bazel	Y46
---	-----

Vermeld de code van de Oranje lijst altijd bij kennisgevingen.